
Kena Upanishad

केनोपनिषद्

Document Information

Text title : kenopaniShad

File name : kena.itx

Category : upanishhat, svara

Location : doc_upanishhat

Transliterated by : NA

Proofread by : NA

Description-comments : From Eight Upanishads, translated by Gambhirananda

Latest update : April 29, 2010, August 3, 2022

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

August 3, 2022

sanskritdocuments.org

కేనోపనిషత్

॥ అథ కేనోపనిషత్ ॥

ఓం ఆప్యాయన్తు మమాజ్ఞాని వాక్పాణశ్చక్షుః
శ్రోత్రమథో బలమిన్ద్రియాణి చ సర్వాణి ।
సర్వం బ్రహ్మాపనిషదం
మాఽహం బ్రహ్మ నిరాకుర్యాం మా మా బ్రహ్మ
నిరాకరోదనిరాకరణమస్తస్వనిరాకరణం మేఽస్తు ।
తదాత్మని నిరతే య
ఉపనిషత్సు ధర్మాస్తే మయి సన్తు తే మయి సన్తు ।
ఓం శాన్తిః శాన్తిః శాన్తిః ॥

ఓం కేనేషితం పతతి ప్రేషితం మనః
కేన ప్రాణః ప్రథమః ప్రైతి యుక్తః ।
కేనేషితాం వాచమిమాం వదన్తి
చక్షుః శ్రోత్రం క ఉ దేవో యునక్తి ॥ ౧॥

శ్రోత్రస్య శ్రోత్రం మనసో మనో యద్
వాచో హ వాచం స ఉ ప్రాణస్య ప్రాణః ।
చక్షుషశ్చక్షురతిముచ్య ధీరాః
ప్రేత్యాస్మాల్లోకాదమృతా భవన్తి ॥ ౨॥

స తత్ర చక్షుర్గచ్ఛతి న వాగ్గచ్ఛతి నో మనః ।
స విద్మో న విజానీమో యథైతదనుశిష్యాత్ ॥ ౩॥

అన్యదేవ తద్విదితాదథో అవిదితాదధి ।
ఇతి శుశ్రుమ పూర్వేషాం యే నస్తద్వాచచక్షిరే ॥ ౪॥

యద్వాచాఽనభ్యుదితం యేన వాగ్భ్యుద్యతే ।
తదేవ బ్రహ్మ త్వం విద్ధి నేదం యదిదముపాసతే ॥ ౫॥

యన్మనసా న మనుతే యేనాపచుర్మనో మతమ్ ।
 తదేవ బ్రహ్మ త్వం విద్ధి నేదం యదిదముపాసతే ॥ ౬॥
 యచ్ఛక్తుషా న పశ్యతి యేన చక్షూషి పశ్యతి ।
 తదేవ బ్రహ్మ త్వం విద్ధి నేదం యదిదముపాసతే ॥ ౭॥
 యచ్ఛోత్రేణ న శ్శోణోతి యేన శ్రోత్రమిదం శ్రుతమ్ ।
 తదేవ బ్రహ్మ త్వం విద్ధి నేదం యదిదముపాసతే ॥ ౮॥
 యత్ప్రాణేన న ప్రాణీతి యేన ప్రాణః ప్రణీయతే ।
 తదేవ బ్రహ్మ త్వం విద్ధి నేదం యదిదముపాసతే ॥ ౯॥
 ॥ ఇతి కేనోపనిషది ప్రథమః ఖణ్డః ॥

యది మన్యసే సువేదేతి దహరమేవాపి var దభ్రమేవాపి
 నూనం త్వం వేత్థ బ్రహ్మణో రూపమ్ ।
 యదస్య త్వం యదస్య దేవేష్వధ ను
 మీమాన్యమేవ తే మన్యే విదితమ్ ॥ ౧॥
 నాహం మన్యే సువేదేతి నో న వేదేతి వేద చ ।
 యో నస్తద్వేద తద్వేద నో న వేదేతి వేద చ ॥ ౨॥
 యస్యామతం తస్య మతం మతం యస్య న వేద సః ।
 ఆవిజ్ఞాతం విజానతాం విజ్ఞాతమవిజానతామ్ ॥ ౩॥
 ప్రతిబోధవిదితం మతమమృతత్వం హి విన్దతే ।
 ఆత్మనా విన్దతే వీర్యం విద్యయా విన్దతేఽమృతమ్ ॥ ౪॥
 ఇహ చేదవేదీదధ సత్యమస్తి
 న చేదిహవేదీన్మహతీ వినష్టిః ।
 భూతేషు భూతేషు విచిత్య ధీరాః
 ప్రేత్యాస్మాల్లోకాదమృతా భవన్తి ॥ ౫॥
 ॥ ఇతి కేనోపనిషది ద్వితీయః ఖణ్డః ॥

బ్రహ్మ హ దేవేభ్యో విజిగ్యే తస్య హ బ్రహ్మణో
 విజయే దేవా అమహీయన్త ॥ ౧॥

త ఐక్షన్తాస్మాకమేవాయం విజయోఽస్మాకమేవాయం మహిమేతి ।
 తద్దైషాం విజజ్ఞౌ తేభ్యో హ ప్రాదుర్భభూవ తన్న వ్యజానత
 కిమిదం యక్షమితి ॥ ౨॥

తేఽగ్నిమబ్రువజ్ఞాతవేద ఏతద్విజాసిహి
 కిమిదం యక్షమితి తథేతి ॥ ౩॥

తదభ్యద్రవత్తమభ్యవదతోఽసీత్యగ్నిర్వా
 అహమస్మిత్సబ్రవీజ్ఞాతవేదా వా అహమస్మితి ॥ ౪॥

తస్మిన్స్వయి కిం వీర్యమిత్యపీదః సర్వం
 దహాయం యదిదం పృథివ్యామితి ॥ ౫॥

తస్మై తృణం నిదధావేతద్దహేతి ।
 తదుపప్రేయాయ సర్వజవేన తన్న శశాక దగ్ధం స తత ఏవ
 నివవృతే నైతదశకం విజ్ఞాతుం యదేతద్యక్షమితి ॥ ౬॥

అథ వాయుమబ్రువన్వాయవేతద్విజాసిహి
 కిమేతద్యక్షమితి తథేతి ॥ ౭॥

తదభ్యద్రవత్తమభ్యవదతోఽసీతి వాయుర్వా
 అహమస్మిత్సబ్రవీన్మాతరిశ్వా వా అహమస్మితి ॥ ౮॥

తస్మిన్స్వయి కిం వీర్యమిత్యపీదః
 సర్వమాదదీయం యదిదం పృథివ్యామితి ॥ ౯॥

తస్మై తృణం నిదధావేతదాదత్స్వేతి
 తదుపప్రేయాయ సర్వజవేన తన్న శశాకాదాతుం స తత ఏవ
 నివవృతే నైతదశకం విజ్ఞాతుం యదేతద్యక్షమితి ॥ ౧౦॥

అథేన్ద్రమబ్రువన్మఘవన్నేతద్విజాసిహి కిమేతద్యక్షమితి తథేతి
 తదభ్యద్రవత్తస్మాత్తిరోదధే ॥ ౧౧॥

స తస్మిన్నేవాకాశే స్త్రియమాజగామ బహుశోభమానాముమాః
 హైమవతీం తాః హోవాచ కిమేతద్యక్షమితి ॥ ౧౨॥

॥ ఇతి కేనోపనిషది తృతీయః ఖణ్డః ॥

సా బ్రహ్మేతి హోవాచ బ్రహ్మణో వా ఏతద్విజయే మహియధ్వమితి

తతో హైవ విదాఞ్చుకార బ్రహ్మోతి || ౧||

తస్మాద్వా ఏతే దేవా అతితరామివాన్యాన్దేవాన్యదగ్నిర్వాయురిన్ద్రస్తే
హ్యేనన్నేదిష్టం పస్పర్శుస్తే హ్యేనత్ప్రథమో విదాఞ్చుకార బ్రహ్మోతి || ౨||

తస్మాద్వా ఇన్ద్రోఽతితరామివాన్యాన్దేవాన్స
హ్యేనన్నేదిష్టం పస్పర్శ స హ్యేనత్ప్రథమో విదాఞ్చుకార బ్రహ్మోతి || ౩||

తస్యైష ఆదేశో యదేతద్విద్యుతో వ్యద్యుతదా౩

Extra 'A'kAr is used in the sense of comparison

ఇతీన్ న్యమీమిషదా౩ ఇత్యధిదైవతమ్ || ౪||

అథాధ్యాత్మం యద్దేతద్గచ్ఛతీవ చ మనోఽనేన

చైతదుపస్మరత్యభీష్ణః సజ్కల్పః || ౫||

తద్గ తద్వనం నామ తద్వనమిత్యుపాసితవ్యం స య ఏతదేవం వేదాభి

హైనః సర్వాణి భూతాని సంవాఞ్చన్తి || ౬||

ఉపనిషదం భో బ్రూహీత్యుక్తా త ఉపనిషద్బ్రూహీం వావ త

ఉపనిషదమబ్రూమేతి || ౭||

తస్యై తపో దమః కర్మేతి ప్రతిష్ఠా వేదాః సర్వాఞ్గాని

సత్యమాయతనమ్ || ౮||

యో వా ఏతామేవం వేదాపహత్య పాప్మానమనస్తే స్వర్గే

లోకే జ్యేయే ప్రతిష్ఠతి ప్రతిష్ఠతి || ౯||

|| ఇతి కేనోపనిషది చతుర్థః ఖణ్డః ||

ఓం ఆప్యాయన్తు మమాఞ్గాని వాక్పాణశ్చక్షుః

శ్రోత్రమథో బలమిన్ద్రియాణి చ సర్వాణి |

సర్వం బ్రహ్మాపనిషదం

మాఽహం బ్రహ్మ నిరాకుర్యాం మా మా బ్రహ్మ

నిరాకరోదనిరాకరణమస్త్వనిరాకరణం మేఽస్తు |

తదాత్మని నిరతే య

ఉపనిషత్సు ధర్మాస్తే మయి సన్తు తే మయి సన్తు |

ఓం శాన్తిః శాన్తిః శాన్తిః ||

॥ ఇతి కేనోపనిషత్ ॥

From Eight Upanishads, translated by Gambhirananda
var indicates variations

Kena Upanishad

pdf was typeset on August 3, 2022

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

